

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ 1/2549

วันศุกร์ที่ 3 กุมภาพันธ์ 2549 เวลา 09.30 น.

ณ ห้องประชุมสีปนนท์ เกตุทัต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กรรมการที่มาประชุม

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธาน
2. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
3. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นางมณฑนา ศังฆะภุชณ์ รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
5. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นางศิริพรรณ ชุมชุม ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาอุตสาหกรรม แทน)	กรรมการ
6. เลขาธิการคุรุสภา	กรรมการ
7. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา	กรรมการ
8. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางกานดา วัชรภักย์ รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
9. ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายไพศาล พฤฒิพร รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
10. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นางสาวสุจินดา โชติพานิช รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
11. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางจริยา เจียมวิจิตร รองเลขาธิการฯ แทน)	กรรมการ
12. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นางอัญชลารณ์ ศิริวรรณ ที่ปรึกษาด้านต่างประเทศ แทน)	กรรมการ
13. ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายไพรัตน์ สกลพันธุ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ

14. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรรมการ
(นางสาวสุวรรณี คำมั่น
รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน แทน) กรรมการ
15. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรรมการ
(นายวิวัฒน์ มั่งคั่ง รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา แทน) กรรมการ
16. ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ กรรมการ
(นางสาวพจมาน เครือสินธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานจัดทำงานประมาณด้านสังคม 1 แทน) กรรมการ
17. พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต) กรรมการ
18. พระราชเมธาภรณ์ (แสวง ทมเมโสโก) กรรมการ
19. นางสาวจันทร์เพ็ญ แก้วเชียงใหม่ กรรมการ
20. นายอนุชากร มาศคนาดล กรรมการ
21. นายประเวศ พุ่มพวง กรรมการ
22. นายธนา เบญจาทิกุล กรรมการ
23. นายวิททยา บริบูรณ์ทรัพย์ กรรมการ
24. นายวินัย สมะอุน กรรมการ
25. นายพงษ์ ตนานนท์ กรรมการ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ กรรมการ
27. ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ กรรมการ
28. ศาสตราจารย์ทักษิณา สวานานนท์ กรรมการ
29. รองศาสตราจารย์ชนะ กสิภาร์ กรรมการ
30. นางพริ้มพราย สุฟโปฏก กรรมการ
31. นายอำพล จินดาวัฒนะ กรรมการ
32. นางมลิวลัย ธรรมแสง กรรมการ
33. นายทองอยู่ แก้วไทรสะอาด กรรมการ
34. ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน กรรมการ
35. นายสุวัฒน์ เงินน้ำ กรรมการ
36. นายวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ กรรมการ
37. ศาสตราจารย์วีรุณ ตั้งเจริญ กรรมการ
38. นายพิสิฐ เจริญวงศ์ กรรมการ
39. นายสมชัย วุฑฒิปรีชา กรรมการ
40. นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ กรรมการ

41. รองศาสตราจารย์วิริยะ	นามศิริพงศ์พันธ์	กรรมการ
42. ศาสตราจารย์ยงยุทธ	ยุทธวงศ์	กรรมการ
43. นายพิสิษฐ์	ณ พัทลุง	กรรมการ
44. นายมานิจ	สุขสมจิตร	กรรมการ
45. นายอมเรศ	ศิลาอ่อน	กรรมการ
46. นายชิงชัย	หาญเจนลักษณ์	กรรมการ
47. นางจรววยพร	ธรณินทร์	กรรมการ
48. เลขาธิการสภาการศึกษา		กรรมการและเลขานุการ
49. รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสิริพร บุญญานันต์)		ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่ไม่มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม		তিরাকการ
2. นายมานะ	สุดสงวน	তিরাকการ
3. พระราชครูวามเทพมุนี		ปฏิบัติศาสนกิจ
4. นายวีระชัย	วรรณีกกุล	তিরাকการ
5. นายมนู	อรดีดลเชษฐ	তিরাকการ
6. นายสุทธิพันธ์	ปรัชญพฤทธิ	তিরাকการ
7. นายพารณ	อิสรเสนา ณ อยุธยา	তিরাকการ
8. นายนิพนธ์	สุรพงษ์รักเจริญ	তিরাকการ
9. ศาสตราจารย์ชัยอนันต์	สมุทวณิช	তিরাকการ
10. นายกฤษณพงศ์	กีรติกร	তিরাকการ
11. นายวิทยา	มานะวณิชเจริญ	তিরাকการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. นายรุ่ง	แก้วแดง	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
2. นายกิตติ	ลิมสกุล	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
3. นายอัคคี	ศรีทราชัยกุล	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ

4. นายวัชระ สนธิชัย ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
 5. นางสาวกุลวิตรา ภัคานนท์ นักวิชาการศึกษา 8 ว. สำนักงานรัฐมนตรี ศษ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

1. นายสมเกียรติ ชอบผล	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
2. นางรุ่งเรือง สุขภิรมย์	ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
3. นายสวัสดิ์ ตี๋ชื่น	ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
4. นางนิรมล กิตติวิบูลย์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
5. นางสุรางค์ โพธิ์พฤษภาวรงค์	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
6. นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้อ
7. นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
8. นายนพพร สุวรรณรุจิ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
9. นางสุทศศรี วงษ์สมาน	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
10. นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
11. นางเกื้อกุล ชั่งใจ	นักวิชาการศึกษา 8ว.
12. นายก้องเกียรติ สหวรรณางกูร	นักวิชาการศึกษา 8ว.
13. นายถวัลย์ มาศจรัส	นักวิชาการศึกษา 8ว.
14. นางทิพย์สุดา สุขเมธเสนีย์	นักวิชาการศึกษา 8ว.
15. นางสาวพิณสุดา สิริธรงค์ศรี	นักวิชาการศึกษา 8ว.
16. นางเพ็ญพรรณ จิตตะเสนีย์	นักวิชาการศึกษา 8ว.
17. นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์	นักวิชาการศึกษา 8ว.
18. นางสิริวรรณ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา	นักวิชาการศึกษา 8
19. นางสุชาดา ไชยรัตน์	นักวิชาการศึกษา 8ว.
20. นางสาวสุรางค์ วีระกิจพาณิชย์	นักวิชาการศึกษา 8ว.
21. นางโสภณา ตาแก้ว	นักวิชาการศึกษา 8ว.

เริ่มประชุมเวลา 09.30 น.

กรรมการและเลขานุการ (นายอรรุจ จันทวานิช) แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องจากประธาน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ติดภารกิจด่วนจึงมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายรุ่ง แก้วแดง) เป็นประธานการประชุมไปพลางก่อน

ประธานกล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม
ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 3/2548

กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดส่ง
รายงานการประชุมครั้งที่ 3/2548 ให้กรรมการทุกท่านพิจารณารับรองแล้ว โดยมี
กรรมการขอแก้ไข และฝ่ายเลขานุการได้ปรับแก้เรียบร้อยแล้ว
ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 3/2548

**ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ : เรื่องที่จะจัดทำเป็นนโยบายและ
องค์ความรู้จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูป
การศึกษา ปีงบประมาณ 2549**

ผู้ช่วยเลขานุการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์)
รายงานว่า จากการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 3/2548 ประธานได้เห็นความสำคัญ
กับบทบาทคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการพิจารณา
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำนโยบาย แผนและมาตรฐานในการจัดการศึกษา
ดังนั้น ประธานได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารวบรวมประเด็นที่
ต้องดำเนินการ เรียงลำดับความสำคัญ แล้วกำหนดเป็นภารกิจให้คณะอนุกรรมการ
สภาการศึกษาช่วยดำเนินการ

จากมติสภาการศึกษาเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2546 และวันที่ 24 กุมภาพันธ์
2547 ให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา จำนวน 5 คณะ ประกอบด้วย
1) คณะอนุกรรมการด้านนโยบายและแผนการศึกษา 2) คณะอนุกรรมการด้าน
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 3) คณะอนุกรรมการด้านการกระจายอำนาจและ
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา 4) คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายการศึกษา และ
5) คณะอนุกรรมการด้านวิจัย ติดตามและประเมินผล ต่อมารัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) มีคำสั่งเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2548
ปรับปรุงคณะอนุกรรมการใหม่เพิ่มเติมจากการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการ

กระจายอำนาจและทรัพยากรทางการศึกษาเดิม เป็น 2 คณะ ดังนี้ 1) คณะอนุกรรมการด้านการกระจายอำนาจ มี ศาสตราจารย์ชัยอนันต์ สมุทวณิช เป็นประธาน และ 2) คณะอนุกรรมการด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา มีผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ (ดร.กิตติ ลิ้มสกุล) เป็นประธาน

ในการนี้ สกศ. จึงได้จัดทำเรื่องที่จะจัดทำเป็นนโยบายและองค์ความรู้จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2549 ซึ่งมีอนุกรรมการสภาการศึกษาคณะต่าง ๆ เกี่ยวข้อง จำนวน 13 ประเด็น รวม 52 เรื่อง โดยมีรายละเอียดของประเด็นและจำนวนนโยบายและองค์ความรู้ที่กำหนดจะดำเนินการ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เรื่อง

ประเด็นที่ 2 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 เรื่อง

ประเด็นที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 เรื่อง

ประเด็นที่ 4 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการอาชีวศึกษา จำนวน 2 เรื่อง

ประเด็นที่ 5 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 3 เรื่อง

ประเด็นที่ 6 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการอุดมศึกษา จำนวน 1 เรื่อง

ประเด็นที่ 7 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชนและเอกชนในการจัดการศึกษา จำนวน 10 เรื่อง

ประเด็นที่ 8 ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสำนักงานเขตที่การศึกษาและสถานศึกษา จำนวน 4 เรื่อง

ประเด็นที่ 9 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จำนวน 2 เรื่อง

ประเด็นที่ 10 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 3 เรื่อง

ประเด็นที่ 11 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมและความมั่นคง จำนวน 4 เรื่อง

ประเด็นที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาเพื่อการส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก จำนวน 1 เรื่อง

ประเด็นที่ 13 ยุทธศาสตร์ทิศทางการศึกษาไทยในอนาคต จำนวน 7 เรื่อง

ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 เรื่อง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา : (ร่าง) ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา สกศ. (นางสุทศรี วงษ์สมาน) รายงานว่า (ร่าง) ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551 มีความเป็นมาสืบเนื่องจากการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ 3/2548 มีมติเห็นชอบหลักการและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการไปปรับปรุง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ฯ โดยบูรณาการกับนโยบายรัฐบาลและข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว และนำมาเสนอสภาการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง

ฝ่ายเลขานุการจึงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของที่ประชุม โดยมีประเด็นการแก้ไข 4 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นที่ 1 ปรับชื่อเรื่องที่ใช้คำว่า Roadmap โดยใช้คำภาษาไทยที่เหมาะสม ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้ปรับเป็นร่างยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551 ประเด็นที่ 2 เพิ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ ประเด็นที่ 3 ปรับยุทธศาสตร์และมาตรการให้ครอบคลุมนโยบายของรัฐบาล กลยุทธ์หลักของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์และมาตรการการปฏิรูปการศึกษาที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว รวมทั้งทิศทางและมาตรการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สาระสำคัญของ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551 ที่ได้ปรับปรุงแล้ว ประกอบด้วย เป้าหมายเชิงคุณภาพ พัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ สร้างสรรค์ มีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ มีวิถีชีวิตที่มีวินัย มีทักษะสามารถค้นคว้าแสวงหาความรู้ มีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและเกื้อกูลกัน

ยุทธศาสตร์และมาตรการ ประกอบด้วย 12 ยุทธศาสตร์ ดังนี้
 ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการศึกษาด้านปฐมวัย มี 4 มาตรการ
 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน มี 6 มาตรการ
 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มี 9 มาตรการ
 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูปการอาชีวศึกษา มี 5 มาตรการ
 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย มี 9 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ปฏิรูปอุดมศึกษา 6 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน ชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กรสังคมในการจัดการศึกษา มี 6 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การกระจายอำนาจและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มี 6 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 9 ปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มี 7 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม มี 5 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 11 พัฒนาการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมและความ มั่นคง มี 4 มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ 12 พัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก มี 8 มาตรการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณา ดังนี้ 1) ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551 เพื่อจะได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป และ 2) ให้สทศ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าต่อสภาการศึกษาและคณะรัฐมนตรีเป็นระยะๆ

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ 4)

การพิจารณา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ ตั้งข้อสังเกตและให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้ ประเด็นที่ 1 วิสัยทัศน์และเป้าหมายเชิงคุณภาพ ที่กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยต้องมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ไม่จำเป็นต้องมีคำว่า

แยกแยะเพิ่มเข้าไปเนื่องจาก การวิเคราะห์คือการแยกแยะอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นทักษะ การคิดที่ซับซ้อนขึ้นเท่านั้น แต่สิ่งที่ควรคำนึงถึงและควรเพิ่มเติมให้ครอบคลุมชัดเจน คือ ความสามารถในการคิดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นทักษะการคิดขั้นพื้นฐานอัน จะนำไปสู่การคิดที่ซับซ้อนขึ้น (Complex thinking skill) ประเด็นที่ 2 ยุทธศาสตร์ พัฒนาการศึกษাপฐมวัย มาตรการที่ 1.1 จัดการเรียนรู้ที่เน้นและกระตุ้นพัฒนาการ ด้านต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมศักยภาพของสมองในการเรียนรู้เพื่อสร้างความพร้อมทาง จิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย ควรเพิ่มการสร้างความพร้อม ทางด้านร่างกายด้วย

รองศาสตราจารย์ชนะ กสิภรณ์ เสนอความเห็น ดังนี้

1) เป้าหมายปี 2551 ซึ่งปริมาณ ที่กำหนดให้ ร้อยละ 50 ของกำลังแรงงานมี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปนั้น เมื่อกล่าวถึง “แรงงาน” ควรนำเรื่อง “สมรรถนะ” ซึ่งเป็นเรื่อง การรับรองคุณภาพความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualifications : VQ) มาพิจารณาด้วย เนื่องจากคุณวุฒิวิชาชีพ หมายถึง คุณวุฒิที่จัดให้บุคคลตามระดับความสามารถและ สมรรถนะในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ผ่านการประเมินตามที่กำหนด โดยบุคคลอาจ สะสมความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และ ตามอัธยาศัยได้ ดังนั้นเป้าหมายข้อนี้จึงควรปรับเป็น “ร้อยละ 50 ของกำลังแรงงานมี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปและ/หรือมีคุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 2” เพื่อให้ เหมาะสมกับกลุ่มแรงงาน

2) ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการอาชีวศึกษา ที่ระบุว่า ให้ผลิตกำลังคนที่มีทักษะ สำหรับการประกอบอาชีพ ควรแก้ไขคำว่า “ทักษะ” เป็น “สมรรถนะ” (Competency)

นายอมเรศ ศิลาอ่อน เสนอความเห็น ว่า ควรมีการเรียงลำดับความสำคัญของ การดำเนินงาน เมื่อจะแปรยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ โดยคำนึงถึงวิกฤตของปัญหา รวมทั้งต้องมีการกำหนดจุดเน้นที่ชัดเจน

นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์ มีความเห็นว่า มาตรการ เร่งจัดตั้งสถาบันพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (สคปศ.) บริหารจัดการลักษณะหน่วยบริการรูปแบบ พิเศษ (Special Delivery Unit : SDU) นั้น ควรได้หารือสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบบริหาร (ก.พ.ร.) เพื่อให้มีความชัดเจนเรื่องสถานภาพของสถาบันด้วย

นายอำพล จินดาวัฒนะ เสนอความเห็น ว่า ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณธรรมและ จริยธรรม ควรเพิ่มเติมมาตรการว่าด้วยเรื่องการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาจิตอาสา ในระบบการศึกษาให้เป็นรูปธรรม โดยใช้คำว่า “จิตอาสา” หรือ “สำนักอาสาสมัคร”

ซึ่งเป็นลักษณะการเขียนมาตรการในเชิง “คานงัด” หากมีการดำเนินงานเรื่องนี้เป็นรูปธรรม การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมก็จะประสบความสำเร็จตามไปด้วย

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางจรรยา เจียมวิจิตร) เสนอความเห็น ว่า เป้าหมายเชิงคุณภาพ ที่ระบุว่า พัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” ควรนำคำว่า “คนดี” ขึ้นก่อน เนื่องจากขณะนี้สังคมไทยควรให้ความสำคัญเรื่องคุณธรรม จริยธรรมก่อน ซึ่งนายวิศิษฐ์ ศรีวัชรรัตน์ เห็นด้วยว่า ควรเน้นเรื่องจริยธรรม ศีลธรรมก่อน เพราะปัจจุบันประเทศกำลังมีปัญหามากในเรื่องนี้ นอกจากนี้ ได้เสนอความเห็นว่ายุทธศาสตร์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรเพิ่มเรื่องการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารทางการศึกษาด้วย

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ มีความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ 12 ข้อ ควรเขียนความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล 9 ด้านด้วย เพื่อเป็นการอธิบายให้เห็นว่าตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของรัฐบาลอย่างไร

นายอนุชากร มาศฉมาดล ตั้งข้อสังเกตไว้ 2 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นแรก ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาปฐมวัย ควรระบุให้ชัดเจนว่ากระทรวงศึกษาธิการจัดทำแผนส่งเสริม สนับสนุนอย่างไร เนื่องจากยุทธศาสตร์นี้มีหน่วยงานรับผิดชอบอื่นอีก เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ประเด็นที่ 2 ยุทธศาสตร์ปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเพิ่มเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ) ซึ่งหมายถึงเรื่องกีฬา สันทนาการ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ด้วย นอกเหนือจากความฉลาดทางปัญญา (Intelligence Quotient : IQ) ซึ่งเขียนไว้แล้วในมาตรการต่าง ๆ

นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ มีความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ปฏิรูปอุดมศึกษา มาตรการที่ระบุว่า พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาสู่ระดับโลก (World class university) นั้นต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วย และการที่สถาบันฯ การศึกษาจะเป็นสถาบันระดับโลกทุกแห่งมีความเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ ควรมีมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาที่อยู่ระหว่างการพัฒนาสู่ระดับโลกได้สร้างจุดเน้น (Focus) ที่ชัดเจนให้เกิดขึ้นในแต่ละแห่ง จะทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดสามารถทำให้เกิดความเป็นเลิศในเฉพาะจุดได้ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เน้นเรื่องการเกษตร ทุกคณะในมหาวิทยาลัยต้องเน้นเพื่อความเป็นเลิศด้านการเกษตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เน้นเรื่องการท่องเที่ยว ทุกคณะต้องเน้นเรื่องการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นคณะที่สอนภาษาหรือคณะอื่น ๆ

ดังนั้น เสนอว่าควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่มีแนวทางเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก และพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ให้สู่ความเป็นเลิศตามจุดแกร่ง

นายทองอยู่ แก้วไทรฮะ เสนอความเห็นว่ายุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรให้ความสำคัญกับมาตรการที่ 1 รณรงค์ถึงความสำคัญและความต้องการการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและทั่วถึง ควรเพิ่มจุดเน้นเรื่องการส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเครือข่ายภาคเอกชนเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้การศึกษานอกโรงเรียนเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลายและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

นายสุวัฒน์ เงินน้ำ มีความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน ชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กรสังคมต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา มาตรการที่ 2 ซึ่งระบุว่า เพิ่มสัดส่วนการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของเอกชนให้สูงขึ้นเป็นร้อยละ 25 ในปี 2551 ควรปรับเป็น ผลักดันให้มีการกำหนดมาตรการเพื่อเพิ่มสัดส่วนการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

รองศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เสนอให้เพิ่มเรื่องคนพิการและผู้ด้อยโอกาส เข้าไปในยุทธศาสตร์หรือมาตรการด้วย

พระธรรมโกศาจารย์ ตั้งข้อสังเกตและมีข้อเสนอ ดังนี้

1) เป้าหมายเชิงคุณภาพ ที่ระบุว่า พัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์...นั้น เมื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ไม่มียุทธศาสตร์ใดที่เน้นเรื่องการฝึกให้คนคิดเป็นหรือคิดในเชิงทักษะชีวิต โดยเฉพาะส่วนที่เป็นความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ก็ไม่ได้เขียนให้ชัดเจน จึงขอเสนอว่าอาจปรับการเขียนยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้รองรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานของคนไทย โดยขยายให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงคุณภาพให้มากขึ้น

2) มาตรการของยุทธศาสตร์พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ควรปรับปรุงดังนี้

2.1 มาตรการที่ระบุว่า ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน คุณธรรม จริยธรรม เพศศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย โดยร่วมกับสถาบันต่าง ๆ ของสังคม เช่น สถาบันศาสนา เป็นต้นนั้น อาจแยกเป็น 2 ข้อ คือ

1) เป็นเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร และ 2) เป็นเรื่องของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เช่น เรื่องการพัฒนาจิตอาสา เป็นต้น

2.2 มาตรการที่ระบุว่า สร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการอบรมดูแลบุตรหลาน ปกป้องบุตรหลานจากสื่อร้าย และขยายการรับรู้สื่อดี ควรเพิ่มสถาบันต่างๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมดังกล่าวด้วย

2.3 มาตรการที่ระบุว่า ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมสร้างสรรค์ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยที่บูรณาการทั้งเนื้อหาความรู้และการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เน้นให้เด็กและเยาวชนได้คิดเอง ฝึกทำเอง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยมีครู อาจารย์ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้คำแนะนำปรึกษานั้น ควรเพิ่มเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไทยไว้ด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงคุณภาพภาพที่ระบุไว้

ระหว่างนี้ ประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจาตุรนต์ ฉายแสง เดินทางมาถึงที่ประชุม และได้ดำเนินการประชุมต่อ

เลขาธิการคุรุสภา เห็นว่าควรมีการเน้นจุดเน้นหรือลำดับความสำคัญของ ยุทธศาสตร์และมาตรการ โดยมีข้อเสนอเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

1) เป้าหมายที่ระบุว่า เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้มีพัฒนาการทุกด้าน ทั้งทักษะทั่วไปและทักษะชีวิต และวิชาการที่สามารถประเมินได้ตามมาตรฐานหลักสูตรนั้น ควรปรับคำว่า “มาตรฐานหลักสูตร” เป็น “มาตรฐานวิชาชีพ”

2) มาตรการที่ 3.8 ควรเพิ่มมาตรการเรื่องการเร่งรัดเรื่องกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินการพัฒนาครูด้วย เช่น กฎหมายเกี่ยวกับครูโรงเรียนเอกชน หรือกฎหมายโรงเรียนเอกชน เป็นต้น

3) มาตรการที่ 3.9 มาตรการยกระดับวิชาชีพครู ควรเขียนอธิบายกิจกรรมพร้อมกับระบุการกำหนดมาตรฐาน การกำกับดูแล การผลิต การพัฒนาด้วย

นายสมชัย วุฑฒิปรีชา มีความเห็นว่า การเขียนยุทธศาสตร์ต้องคำนึงถึงวิธีที่จะทำให้ประสบความสำเร็จเร็วที่สุดและมีความเป็นไปได้ เช่น ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งขณะนี้ถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่รัฐบาลกำลังให้ความสนใจ ควรใช้ยุทธศาสตร์เรื่องกิจกรรมลูกเสือ รักษาดินแดน และสถาบันศาสนา ให้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการแก้ปัญหาการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นแนวทาง

ที่สามารถทำได้และประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ การเขียนยุทธศาสตร์และ
มาตรการควรรู้ กะทัดรัด

ศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอาน มีข้อสังเกต ดังนี้

1) ในการเขียนยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551
นอกจากจะใช้ระดับ/ประเภทการศึกษาเป็นตัวตั้งในการกำหนดยุทธศาสตร์แล้ว มีวิธี
เขียนอีกรูปแบบหนึ่ง คือการใช้หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมา
กำหนด เพราะถือเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา และมีประเด็นหลักสำคัญที่
ครอบคลุมการจัดการศึกษาทุกระดับและประเภท เช่น เรื่องหลักสูตร การจัดการเรียน
การสอน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การบริหารจัดการ และ
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งทุกเรื่องดังกล่าวมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการศึกษา
ทุกระดับ เช่น เมื่อกล่าวถึงหลักสูตร ต้องหมายถึงหลักสูตรตั้งแต่ระดับก่อน
ประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ต้องหมายรวมถึง
เทคโนโลยีทางการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและอัยาศัย ซึ่งกรณีนี้ ควรมี
ยุทธศาสตร์ทางการศึกษาว่าด้วยการใช้เทคโนโลยีเพื่อขยายการศึกษาและเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา ดังนั้นการเขียนยุทธศาสตร์จึงต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยง
และบูรณาการระหว่างระดับและประเภทของการศึกษาด้วย

2) การกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการเรื่องเด็กและเยาวชน ต้องคำนึงถึง
เด็กและเยาวชนในภาพรวม ไม่เฉพาะที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบเท่านั้น

3) ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการอาชีวศึกษา มาตรการที่ระบุว่า ขยายระบบทวิภาคี
และสหกิจศึกษา ควรใช้ว่า “บูรณาการการเรียนกับการทำงาน” ซึ่งมีความหมาย
กว้างขวางและครอบคลุมขึ้น

นายพิสิฐ เจริญวงศ์ มีความเห็นว่า การเขียนยุทธศาสตร์ที่ 11 พัฒนา
การศึกษาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมและความมั่นคงนั้น ควรให้ความสำคัญกับ
ทุกจังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ไม่เฉพาะพื้นที่ 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้

ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการศึกษาดังกล่าว จึงต้องศึกษา
ข้อมูลภายในจังหวัด ทั้งในเรื่องของชาติพันธุ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากร
วัฒนธรรมและทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้เป็นฐานความรู้สำหรับการนำไปพัฒนาประเทศ
ทุกด้าน รวมถึงด้านความมั่นคงของประเทศด้วย

นายวินัย สมะอุณ สนับสนุนการจัดทำยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551 โดยคำนึงถึงวัฒนธรรมพื้นที่และองค์กรที่มีอยู่ในพื้นที่

นางจรรยาพร ธรณินทร์ เสนอความเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมไว้ 2 ข้อ ดังนี้

1) มาตรการที่ 10.4 ที่ระบุว่า สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบดูแล ใฝ่ระวังช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาวชนในทุกรูปแบบแต่เนิ่น ๆ ควรปรับเป็น สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบ ดูแลใฝ่ระวังช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาและสิ่งแวดล้อมนอกสถานศึกษา เพื่อป้องกัน...ด้วย เพื่อจะได้ตรวจสอบว่ารัศมี 500 เมตรจากโรงเรียนปลอดภัยจริง

2) มาตรการที่ 10.5 ที่ระบุว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการ ความประพฤติ และพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย จะไม่ครอบคลุมการประเมินตนเองของสถานศึกษาในเรื่องของการบริหารจัดการ ดังนั้น ควรปรับเป็น ให้สถานศึกษาจัดการประเมินตนเองโดยเน้นที่ผู้เรียนจะพัฒนาความประพฤติและพฤติกรรม และสนับสนุนการเป็นต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารและครู

ที่ปรึกษาด้านต่างประเทศ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นางอัญชลามภรณ์ ศิริวรรณ) ให้ความเห็นว่า วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551 ควรเน้นเรื่อง การพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ทางด้านวิชาการ ให้มีทักษะ มีสมรรถนะในการประกอบวิชาชีพได้ และการมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) เสนอว่า ฝ่ายเลขาธิการจะนำความคิดเห็นของกรรมการสภาการศึกษาไปปรับแก้ไข (ร่าง) ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. 2548-2551 ให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยขอหารือที่ประชุมว่าเมื่อฝ่ายเลขาธิการปรับแก้เรียบร้อยแล้ว ควรนำกลับมาเสนอต่อสภาการศึกษาอีกครั้งหนึ่งหรือไม่ก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่ง รมช.ศธ. (นายรุ่ง แก้วแดง) มีความเห็นว่า เมื่อปรับแล้วควรนำเสนอ รมว.ศธ.พิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบได้ทันทีเพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติได้โดยเร็ว

ประธาน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจาตุรนต์ ฉายแสง) สรุปว่า ให้ฝ่ายเลขานุการนำข้อคิดเห็นจากที่ประชุมไป โดยพิจารณาปรับการเขียนเอกสารตามข้อสังเกตของกรรมการให้ชัดเจน เช่น

1) มติของการเขียน ควรกำหนดยุทธศาสตร์ตามประเด็นร่วมที่มีการดำเนินการหลายองค์การหลักเช่น เรื่องการปฏิรูปการเรียนการสอน การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งในการเขียนให้ครอบคลุมต้องคำนึงถึงส่วนที่เหมือนและต่างกันของแต่ละระดับหรือประเภทการศึกษาด้วย

2) การเขียนยุทธศาสตร์และมาตรการควรสั้น และชัดเจนว่าจะเสนออย่างไร จึงจะทำให้เกิดการขับเคลื่อนเรื่องนั้นได้จริง เนื่องจากขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการมียุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรีและมีแผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งขยายความมาจากยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาเรียบร้อยแล้ว ทำอย่างไรจึงจะเขียนให้ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย (Roadmap) พ.ศ. 2548-2551 มีความสอดคล้องกับเอกสารต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว และเข้าใจได้ว่าจะนำไปปฏิบัติอย่างไร โดยไม่ได้ไปทดแทนยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาหรือทิศทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดไว้แล้ว นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงของการตั้งงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการด้วย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบหลักการของ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย (Roadmap) พ.ศ. 2548-2551 โดยให้นำข้อคิดเห็นของที่ประชุมไปพิจารณาปรับปรุง ก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป พร้อมทั้งให้ สกศ. ติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าต่อสภาการศึกษาและคณะรัฐมนตรีเป็นระยะ ๆ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อพิจารณา : การศึกษาความต้องการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ผู้ช่วยเลขานุการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) รายงานที่ประชุมว่ากระทรวงศึกษาธิการประสบกับปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาเป็นจำนวนมากทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จึงได้พยายามแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูคณาจารย์ ด้วยการจัดการทางการบริหารใน

ระดับหนึ่งมาอย่างต่อเนื่อง แต่การแก้ไขปัญหาทางการบริหารจัดการเพียงด้านเดียว ยังมีอาจแก้ปัญหาสภาวะการขาดแคลนครู คณาจารย์ได้ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอัตรากำลังอีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้งผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่ระบุว่า สถานศึกษาที่มีผลประเมินไม่ได้มาตรฐานนั้นมีสาเหตุหนึ่งจากครูไม่เพียงพอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) จึงได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ทำการศึกษาความต้องการครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวมของ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

การดำเนินงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้แต่งตั้งคณะทำงานศึกษา ความ ต้องการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาขึ้น ประกอบด้วย ผู้แทน จากองค์กรหลักและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการ ศึกษา และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นฝ่ายเลขานุการฯ โดยได้นำเสนอ ผลการศึกษาความต้องการครู คณาจารย์และบุคลากร ทางการศึกษาต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และได้ปรับปรุงแก้ไข แล้ว นอกจากนี้ได้นำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวต่อที่ประชุมรับฟังความคิดเห็น จาก ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยผลิตและพัฒนาครู และได้ประชุมรับฟังความคิดเห็นจาก ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานประมาณ กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สรุปสาระสำคัญของการศึกษาความต้องการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการ ศึกษาประกอบด้วย สภาพการผลิต การใช้ครู และเกณฑ์กำหนดอัตรารัฐ สภาพการขาด แคลนครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อขาดแคลน และแนวทางแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

สภาพการขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการขาดแคลนครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ตามเกณฑ์ ของ ก.ค. (ก.ค.ศ.) รวมทั้งสิ้นจำนวน 181,697 คน จำแนกตามระดับและประเภท การศึกษา ดังนี้

- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การขาดแคลนครูเชิงคุณภาพมีทั้งการขาดแคลนตามสาขาวิชาตามพื้นที่ในเมือง/นอกเมือง ตามขนาดของโรงเรียนตามช่วงชั้น และตามความรู้ความสามารถและทักษะการสอนที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการขาดแคลนยังเนื่องมา จากภาระงานของครูที่มีมาก เมื่อคำนวณตามเกณฑ์ ก.ค. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดแคลนครู จำนวน 71,118 อัตรา

- การอาชีวศึกษา การขาดแคลนครูเชิงคุณภาพ ป็นการขาดแคลนตามประเภทหลักสูตร และสาขาวิชา ขาดตามประเภทสถานศึกษา และขาดตามสภาพพื้นที่และขนาด และการขาดแคลนเชิงปริมาณ เป็นการขาดแคลนครูตามเกณฑ์ ก.ค. จำนวน 27,161 อัตรา ขาดแคลนบุคลากรสนับสนุนการสอน จำนวน 2,455 อัตรา

- ระดับอุดมศึกษา การขาดแคลนเชิงคุณภาพ เป็นการขาดแคลนคณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนตามสาขาวิชา ตามคุณวุฒิ และตำแหน่งทางวิชาการ และการขาดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ส่วนการขาดแคลนเชิงปริมาณ เมื่อคำนวณตามเกณฑ์ของการอุดมศึกษา พบว่า ขาดคณาจารย์ จำนวน 12,097 อัตรา และขาดบุคลากรสนับสนุน จำนวน 8,945 อัตรา

- การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (นอกโรงเรียน) การขาดแคลนครูเชิงคุณภาพ เป็นการขาดแคลนตามภารกิจในการประสานการจัดการศึกษาและการทำธุรกรรมตามกฎหมาย และการขาดตามหน่วยงานในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ (ศบอ.) ส่วนการขาดแคลนครูเชิงปริมาณ เมื่อคำนวณตามเกณฑ์ ก.ค. ที่กำหนดแล้ว การศึกษานอกโรงเรียนขาดครู จำนวน 2,814 อัตรา

- การศึกษาเอกชน สภาพการขาดแคลนครูที่พบ คือ การขาดเชิงคุณภาพและปริมาณ จำนวน 2,700 คน แยกเป็นครูสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 900 คน คณิตศาสตร์ จำนวน 1,200 คน และคอมพิวเตอร์ จำนวน 600 คน

จากสภาพการขาดแคลนครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาข้างต้น พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลให้การขาดแคลนครูลดลงและเพิ่มขึ้น ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลให้การขาดแคลนครูลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรวัยเรียนที่ลดลง ส่งผลให้ความต้องการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาเชิงปริมาณลดลง แต่จะเพิ่มในเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามนโยบายของรัฐ เช่น ความต้องการครูคณาจารย์เฉพาะสาขาวิชา นโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ นโยบายการปฏิรูปการอุดมศึกษา เป็นต้น

ปัจจัยที่ส่งผลให้การขาดแคลนครูเพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาระงานครูหลายด้าน นอกเหนือจากงานสอน ความต้องการกำลังคนตามยุทธศาสตร์ประเทศ ระเบียบบริหารงานบุคคลที่ยุ่งยาก อัตราค่าตอบแทนที่ไม่จูงใจ การให้สิทธิครูย้ายตามครอบครัว การนำ IT มาใช้ในการเรียนรู้ ขณะที่ครูยังไม่มีความพร้อม ทำให้ขาดครูที่มีความรู้ด้าน IT รวมทั้งแนวนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบ เช่น โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดทำให้ขาดแคลนครูผู้สอน ตลอดจนแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้มีความต้องการครูทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพมากขึ้น

แนวทางแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
การแก้ไขปัญหาระยะเร่งด่วน (2549-2551)

(1) แก้ไขปัญหาในด้านบริหารจัดการ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มาใช้ในการเรียนการสอน

(2) พิจารณาสับสนุนอัตราเพิ่ม กรณีที่จำเป็น และไม่สามารถแก้ไขทางการบริหารจัดการ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ได้อย่างพอเพียง จำนวน 104,607 อัตรา/คน วงเงิน 13,929,560,760 บาท

การแก้ไขปัญหาระยะยาว

1) จัดทำแผนการผลิตและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับสภาพการใช้และความต้องการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่แท้จริง

2) ลงทุนสร้างคณาจารย์รุ่นใหม่ที่มีคุณภาพให้เพียงพอ

3) พัฒนาและปรับระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนของคณาจารย์

4) ให้มีการศึกษาหาแนวทางขยายเวลาเกษียณอายุราชการของคณาจารย์ (ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์) จาก 65 ปี เป็น 70 ปี

5) ขอบทบทวนมติ ครม. เกี่ยวกับการจ้างบุคลากรทดแทนอัตราข้าราชการที่เกษียณอายุ โดยจัดสรรวงเงินเป็นค่าจ้างพนักงาน

6) ออกระเบียบและหลักเกณฑ์ให้ครู คณาจารย์สอนต่างสถานศึกษาได้

7) ส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และสถานประกอบการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 12 ให้สามารถจัดการศึกษามากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีโรงเรียนในกำกับของรัฐมากขึ้น

8) ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา

9) เพิ่มสัดส่วนการจัดการศึกษาของเอกชนให้มากขึ้น

10) จ้างเอกชนรับดำเนินการจัดการศึกษาในบางสาขาวิชาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนมากขึ้น

11) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น การเรียนโดยระบบ e - learning การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย

12) กระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

13) เร่งจัดตั้งหน่วยงานกลางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี

1) ให้ความเห็นชอบข้อเสนอแนวทางแก้ปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว

2) อนุมัติอัตรากำลังและงบประมาณ ข้าราชการครู คณาจารย์และบุคลากรตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอขอในปี 2549 -2551 ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษาและการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 104,607 อัตรา/คน วงเงิน 13,929,560,760 บาท แยกเป็น

3) อนุมัติหลักการจัดสรรค่าตอบแทนพิเศษและสวัสดิการแก่ครูภูมิปัญญาและบุคลากรหรือครูผู้ช่วยสอน โดยมอบหมายกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานงบประมาณและกระทรวงการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบ

4) เร่งจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสาร

5) เนื่องจากรัฐบาลได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัย/สถาบันขึ้นใหม่จำนวน 52 แห่ง และมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่เดิมเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2542 และวันที่ 31 สิงหาคม 2542 เรื่องการให้มหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการสามารถจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยทดแทนอัตราข้าราชการได้ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมทุกมหาวิทยาลัย/สถาบันที่จัดตั้งขึ้นใหม่ดังกล่าว

จึงเสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2544 และวันที่ 16 กรกฎาคม 2547 เกี่ยวกับการจ้างบุคลากรทดแทนอัตราข้าราชการที่เกษียณอายุ และการขอรับการจัดสรรอัตรากำลัง ดังนี้

- ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยนครพนม และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สามารถสามารถจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยทดแทนอัตราข้าราชการทั้งสายผู้สอนและสายสนับสนุน

- ให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจ้างทั้งในกรณีทดแทนตำแหน่งที่เกษียณอายุและตำแหน่งที่ว่าง

- ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวนบุคลากรที่จะจ้างและอัตรากำลังได้ตามเหตุผลความจำเป็น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อเสนอมติความต้องการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(รายละเอียดปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ 5)

ก่อนเปิดโอกาสให้กรรมการได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็น ประธานให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเป็นมาของการศึกษาความต้องการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาว่า ปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัญหาวิกฤติของการศึกษาซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคนและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เมื่อองค์กรหลักเห็นว่าเป็นปัญหาเร่งด่วน และขอเสนอเรื่องขออัตรากำลังครูเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณานั้น ในฐานะรมว.ศธ. มีความเห็นว่าควรนำเสนอเรื่องนี้เป็นภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการมากกว่าการนำเสนอแต่ละองค์กรหลัก อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการโดย 2 องค์กรหลักได้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออัตรากำลังครูเพิ่มเติมในปี 2549 ซึ่งหลังจากการนำเสนอแล้ว เรื่องหนึ่ง รองนายกรัฐมนตรี (นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย) ขอให้ให้นำเรื่องกลับมาพิจารณาทบทวนให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และอีกเรื่องหนึ่งเข้าพิจารณาในคณะกรรมการกลั่นกรองฯ คณะที่ 7 ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2549 และในที่ประชุมยังมีความเห็นไม่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ

อัตรากำลังบุคลากรและงบประมาณกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะเรื่องเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจำนวนครูขาดแคลน

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบหมายให้สทศ.ศึกษาเรื่องความต้องการครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวม และได้นำเสนอในวันนี้ ซึ่งจากเอกสารที่นำเสนอ นอกจากอธิบายในเชิงหลักแนวความคิดภาพรวมแล้ว อาจจะต้องเสนอประเด็นที่กว้างขึ้น เช่น พิจารณาความต้องการกำลังคนของประเทศด้วยว่า หากความต้องการกำลังคนของประเทศในระดับอาชีวศึกษาเพิ่มสูงขึ้น ทำอย่างไรจึงจะผลิตกำลังคนให้เพียงพอกับความต้องการดังกล่าว และการผลิตให้เพียงพอตามเป้าหมายนั้น จะต้องใช้ครูในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นจำนวนเท่าใด

นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาประเด็นเรื่องโรงเรียนในพื้นที่ยากจน/ชนบท โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางค่อนข้างเล็ก ความขาดแคลนครูสาขาวิชาที่สำคัญ เช่น ฟิสิกส์ ซึ่งเป็นสาขาที่จะต้องใช้ในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เป็นต้น รวมถึงต้องพิจารณาเรื่องภาระงานของครู นอกเหนือจากงานสอนด้วย

ดังนั้นการตั้งประเด็นการวิเคราะห์ต้องตั้งคำถามและมีประเด็นคำตอบที่ชัดเจน เช่น บอกได้ว่าพื้นที่ใดที่มีครูขาดหรือครูเกิน และเมื่อเกินแล้ว ทำไม่ไม่สามารถเกลี้ยครูให้พอดีได้ ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะทำอย่างไรจึงจะอธิบายให้หน่วยงานด้านอัตรากำลังและงบประมาณเข้าใจว่าขณะนี้เรื่องการขาดแคลนครูเป็นปัญหาวิกฤติด้านการศึกษา ที่ต้องการการแก้ไขเร่งด่วน แม้ว่าขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามแก้ไขด้วยการปรับระบบการบริหารจัดการ รวมทั้งนำ IT มาใช้ในการเรียนการสอนแล้ว แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการแก้ไขวิกฤติการขาดแคลนครูดังกล่าวได้

นอกจากนี้ การผลิตคนให้มีคุณภาพ ให้มีความรู้และวิทยาการที่ทันสมัยในบางสาขาวิชา เช่น นาโนเทคโนโลยี ไบโอเทคโนโลยี รวมถึงภาษาต่างประเทศที่จะนำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ในต่างประเทศ ไม่สามารถทำได้ เพราะไม่มีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเพียงพอ จะเห็นได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีอาจารย์ระดับปริญญาเอกเพียงร้อยละ 2-3 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมดเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

ประธานขอให้กรรมการพิจารณาประเด็นปัญหาพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงเอกสารให้ชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้นก่อนนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา

การพิจารณา

นายสมชัย วุฑฒิปรีชา มีความคิดเห็นสอดคล้องกับประธาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องจำนวนการขาดอัตรากำลังครู และได้เสนอความคิดเห็น ดังนี้

1) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู โดยใช้ยุทธศาสตร์ให้ครูหนึ่งคนสอนหลายชั้น ต้องคำนึงถึงวิธีการผลิตครูของประเทศด้วยว่า เดิมหลักการในการผลิตครูเพื่อให้ครูหนึ่งคนสอนหนึ่งชั้น ดังนั้นในอนาคตสถาบันการผลิตครูต้องตระหนักและคำนึงถึงเทคนิคหรือวิธีการที่จะทำให้ครูหนึ่งคนสามารถสอนได้หลายชั้น

2) การนำระบบ e-learning มาช่วยสอนให้ตรงกับสถานการณ์และความต้องการ จะสามารถช่วยลดปัญหาการขาดแคลนครูบางสาขา และสามารถช่วยลดจำนวนครูขาดแคลนในภาพรวมได้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดมาตรฐานและความเป็นธรรมในวิชาที่เรียนระหว่างโรงเรียนในชนบทกับโรงเรียนในเมืองอีกด้วย

3) ในกรณีอาชีวศึกษาที่ครูมีภาระการสอนมากถึงสัปดาห์ละ 50-60 ชั่วโมงนั้น โดยข้อเท็จจริงอาจรวมภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนด้วย และในกรณีของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีการเปิดการเรียนภาคพิเศษ ควรจะมีครูอีกชุดหนึ่งสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นายอมเรศ ตีลาอ่อน มีข้อสังเกตว่าปัญหาการขาดแคลนครูในบางสาขา เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้นั้น อาจเป็นเพราะมีการกำหนดให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตครูต้องเป็นหน่วยงานของรัฐเท่านั้น ดังนั้นจึงควรพยายามผลักดันให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตครูในสาขาที่ขาดแคลน และควรอนุญาตให้นำครูต่างชาติเข้ามาสอนในสาขาที่ขาดแคลน นอกจากนี้ยังเสนอให้มีความพยายามใช้มาตรการจูงใจที่เหมาะสมให้กับครู เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และได้ครูที่มีมาตรฐานในจำนวนที่ต้องการในระยะเวลาพอสมควร อีกทั้งยังสามารถประหยัดงบประมาณของรัฐได้ในระยะยาวด้วย

นายอำพล จินดาวัฒนะ แสดงความคิดเห็นว่าสิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการนำเสนอเป็นภาพความต้องการอัตรากำลังครู และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น ไม่ได้เป็นแผนมองภาพของชาติ เป็นจุดอ่อนที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยอมรับได้ยาก ดังนั้นจึงได้เสนอความคิดเห็นและแนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้

การเสนอตัวเลขเชิงปริมาณทั้งจำนวนครูและงบประมาณที่เป็นจำนวนมาก ลักษณะนี้ ต้องมีการวิเคราะห์ในมิติที่หลากหลายมากกว่าการนำเสนอภาพรวมเชิงปริมาณ ได้แก่

- 1) มิติเชิงพื้นที่เขตชนบทและเขตเมือง ซึ่งแสดงลักษณะการกระจายของครู
- 2) มิติขนาดโรงเรียน ซึ่งแสดงขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่จำแนกตามพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียนจะทำให้เห็นภาพของความเท่าเทียมกัน (equity) เนื่องจากอาจมีความจำเป็นที่โรงเรียนขนาดเล็กจะต้องมีครูมากกว่าสัดส่วนที่ควรจะเป็น เมื่อยึดหลักการของความเท่าเทียมกันระหว่างขนาดของโรงเรียน
- 3) มิติของระดับและประเภทของสถานศึกษา จำแนกตามพื้นที่
- 4) มิติของสาขาที่ขาดแคลน ต้องวิเคราะห์ว่าสาขาที่ขาดแคลนเป็นสาขาทั่วไป (Generalist) หรือสาขาเฉพาะที่จำเป็น (Specialist) และบอกได้ว่าขาดสาขาไหน ที่ไหน เพื่อให้เห็นภาพว่า เมื่อมีปริมาณที่ขาดแล้ว ครูสาขาเหล่านี้จะมีการกระจายอย่างไร ขาดที่ต่างจังหวัดหรือในเมือง
- 5) มิติของภาครัฐหรือเอกชน เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของการผลิตครูว่าภาคเอกชนจะมีส่วนช่วยได้อย่างไร

จากการวิเคราะห์ตามมิติต่างๆ ข้างต้น ประเด็นที่ต้องเสนอให้เห็นคือจะเกลี้ยครูที่มีอยู่อย่างไร จะลดภาระงานสอนของครูอย่างไร จะนำ IT มาช่วยในการสอนในสาขาใดอย่างไร การเพิ่มครูจะเพิ่มสาขาใด ที่ไหน การรับครูจะทำอย่างไรเพื่อให้มีหลักประกันการกระจายครูที่ยั่งยืนได้ นอกจากนี้จะมีการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีอื่น ๆ ใด และเมื่อเพิ่มครูแล้ว จะมีหลักประกันด้านความเท่าเทียม (equity) ประสิทธิภาพ (efficiency) และคุณภาพ (quality) ใดอย่างไร

พระราชเมธาภรณ์ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ขอให้รวมสถาบันการศึกษาของสงฆ์ คือ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกับมหามงกุฎราชวิทยาลัย และโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญไว้ในภาพรวมด้วย
- 2) การแก้ปัญหาเรื่องการขาดแคลนครูโดยการนำเทคโนโลยีมาช่วยสอนนั้น จะสามารถทำให้การเรียนการสอนมีมาตรฐานเดียวกัน โดยให้ครูต้นแบบในบางสาขาวิชาบรรยายโดยใช้สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่อย่างไรก็ตามครูก็ยังคงมีความจำเป็นอยู่ เพราะบางวิชาไม่สามารถใช้เทคโนโลยีช่วยสอนได้ เช่นวิชาคุณธรรมจริยธรรม ต้องใช้บุคคลซึ่งเป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึก

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่จะต้องพัฒนาคือ เนื้อหาวิชาที่จะนำมาใช้เป็นสื่อเทคโนโลยีช่วยสอน เพื่อให้สามารถช่วยลดปัญหาการขาดแคลนครูได้

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน กล่าวสนับสนุนว่าจากการที่ได้เคยศึกษาเรื่องนี้ให้กับสภาผู้แทนราษฎรในช่วงที่เป็นกรรมาธิการการศึกษาได้ข้อค้นพบว่า การเสนอแนะการขาดแคลนครูระดับต่างๆ มักจะไม่ได้ได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเรื่องอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นอกจากนี้การคิดในลักษณะเกณฑ์ภาพรวมแล้วหารแบ่งนั้น โดยข้อเท็จจริงยังไม่เคยมีการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง เรื่องความแตกต่างระหว่างพื้นที่ และจากการที่เคยศึกษาข้อมูลและสำรวจพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ พบว่ามีปัญหาต่างจากที่อื่น และพบว่ามี ความเหลื่อมล้ำระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเขตเมืองกับสถานศึกษาที่อยู่นอกอำเภอเมืองและนอกเขตกรุงเทพมหานคร และได้ข้อสรุปว่าการขาดแคลนครูของโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองกับโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ยังไม่ใช่วิกฤติในขณะนั้น

นอกจากนี้ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ภาระการสอนของครู การที่ครูมีภาระงานอื่นมากกว่าการสอนนั้น ต้องประเมินค่าออกมาให้ได้ชัดเจน และไม่เห็นด้วยกับการกำหนดอัตราส่วนครูเพื่อมาใช้แก้ปัญหาการขาดแคลนครู เพราะเป็นเพียงวิธีการจัดการศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้การนำเทคโนโลยีมาช่วยสอน (IT) สามารถลดภาระงานสอนของครูได้ เพราะแทนที่ครูจะต้องใช้เวลาในการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาในชั้นเรียน ก็อาจจะให้มีการเรียนผ่านสื่อเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ครูมีเวลามากขึ้น นอกจากนี้การใช้ IT มาช่วยสอนจะทำให้สามารถเผยแพร่ความรู้ของครูที่เก่ง เช่น ครูต้นแบบ ไปสู่คนในวงกว้างขึ้นได้

ดังนั้น สิ่งที่สำคัญคือต้องกำหนดภาระงานสอนของครูระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานให้ชัดเจนว่าควรมีภาระงานเท่าใด เพื่อให้เป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับการสร้างความเชื่อมั่นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ควรมีการติดตามประเมินสภาพจริงก่อนการจัดอัตราค่าจ้าง (post audit) โดยพิจารณาเรื่องการใช้คืนอัตราค่าจ้างที่ให้ไปแล้ว ในสภาพความเป็นจริงไม่ใช่ในเชิงสถิติ เพื่อจะตรวจสอบว่าอัตราค่าจ้างที่ให้ไปแล้วมีการครองตำแหน่งหรือไม่มีการครอง ที่ครองอยู่ทำอะไรอยู่จริง โดยอาจจะไม่จำเป็นต้องทำการประเมินเป็นรายโรงเรียน อาจจะสุ่มตัวอย่างเป็นพื้นที่ แล้วนำผลการประเมินมาแสดงให้เห็น จะสามารถสร้างความเชื่อถือได้

3) ควรให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ (สสวท.) มีส่วนรับผิดชอบในการผลิตและพัฒนาครูสาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เนื่องจากสสวท.เป็นองค์กรที่มีความชำนาญการเรื่องส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และมีหน้าที่ดูแลครูสาขาขาดแคลนทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ รวมทั้งเป็นองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ ควรเร่งรัดพัฒนาครูประจำการ ที่มีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน แต่มีความจำเป็นต้องสอนให้มีความรู้ให้มากขึ้น เพราะการรอครูมีคุณวุฒิตรง อาจจะต้องใช้เวลานาน

ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

1) การวิเคราะห์ควรชี้ให้เห็นถึงความรุนแรงหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาการขาดแคลนครูในด้านคุณภาพการศึกษา ทั้งในเชิงคุณภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

2) การแก้ปัญหาการขาดแคลนครูจำเป็นต้องพิจารณาประเด็นเรื่องการเกษียณอายุราชการ ถ้ามีการเกษียณที่โรงเรียนไหนต้องดูที่โรงเรียนนั้นว่ามีการขาดครูหรือไม่ ถ้าขาดครูจริงก็มีความจำเป็นต้องเพิ่มอัตรา ไม่ใช่ยุบอัตราและให้คืนอัตราแทนครูเกษียณเพียงร้อยละ 20

3) เกณฑ์ในการใช้อัตรากำลังครู ไม่สามารถใช้ได้โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล เพราะเกณฑ์นี้ต้องมีจำนวนนักเรียนมากพอ ดังนั้นจึงควรหารือกับสำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร.ว่าในกรณีเร่งด่วน โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลใช้เกณฑ์ 1 : 20 หรือ 1 : 25 ไม่ได้ ควรให้ใช้เกณฑ์ความเท่าเทียมกันมากกว่า และทำเป็นรายโรงเรียน

นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์ มีความคิดเห็นว่าการกำหนดกรอบเวลาต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง และการเจรจาจะต้องมีข้อต่อรอง คืออาจจะต้องทำแผนในลักษณะเรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรม คือแผนที่เป็นความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญตามที่ต้องการ โดยต้องระบุช่วงเวลาที่ต้องการให้ชัดเจน

รองศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ มีข้อเสนอแนะให้คำนึงถึงการขาดแคลนครูของการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการด้วย และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการขาดแคลนครู ว่าควรมีระบบการจ้างครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนในสถาบันอุดมศึกษา คือครูที่เกษียณไปแล้วให้โรงเรียนจ้างเป็นรายชั่วโมงได้ จะสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน นางสุวรรณี คำมั่น) มีความคิดเห็นสอดคล้องว่าการเสนอปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังครูในภาพรวมต้องเสนอให้ครอบคลุมทุกมิติในฐานะผู้ผลิตในภาครัฐ และเวลาเจรจาต่อรองขออัตรากำลังจะต้องให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาในมิติที่ต่างกัน และเสนอให้มีการรวบรวมข้อมูลเรื่องอัตราครูเกษียณ สาขาที่เกษียณ ในปี พ.ศ. 2549 2550 2551 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรคืนอัตรากำลัง โดยขอให้พิจารณาเรื่องการนำคนไทยที่อยู่ในต่างประเทศ หรือการเชิญผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศกลับมาช่วยสอน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะแก้ปัญหาในระยะสั้นได้ นอกเหนือจากการใช้ครูสอนภาษาต่างๆ และควรคำนึงถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งประสบปัญหาเช่นเดียวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายสุวัฒน์ เงินฉ่ำ แสดงความคิดเห็นว่าปัญหาสำคัญที่มีอยู่ขณะนี้คือ การไม่เชื่อว่ามีการใช้ครูอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นแผนที่เสนอนอกจากจะวิเคราะห์เป็นพื้นที่แล้ว ควรจะต้องวิเคราะห์เรื่องการใช้ครูอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการวิเคราะห์การขาดแคลนในเชิงพื้นที่ของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่แล้ว ต้องวิเคราะห์สาขาขาดแคลนกำกับไปด้วย เพื่อชี้ให้เห็นประเด็นที่ชัดเจน ส่วนสถาบันอุดมศึกษาควรพิจารณาสาขาที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในลำดับแรกก่อน

นอกจากนั้น เห็นว่าต้องเสนอเรื่องการบริหารจัดการที่จะมีการยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็กเป็นรายปีด้วย เพราะจะมีผลกระทบกับการย้าย และควรจะมีแผนเรื่องเกี่ยวกับมาตรการจูงใจเพื่อให้ครูกระจายออกไปในพื้นที่ห่างไกลด้วย โดยสรุปคือแผนนี้ต้องเสนอให้มองเห็นทั้งเรื่องของการจัดการ และการบริหารจัดการ

ประชาชน มีความคิดเห็นว่าการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะของกรรมการในวันนี้ ทำให้เห็นว่าการศึกษาความต้องการครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีหลายมิติที่จะต้องดำเนินการ ดังนั้นจึงขอให้คณะทำงานไปปรับวิธีการนำเสนอภาพความต้องการอัตรา กำลังครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยวิเคราะห์ในมิติที่หลากหลาย นอกเหนือจากการนำเสนอเชิงปริมาณ เช่น มิติของพื้นที่ชนบทและเมือง มิติขนาดและประเภทของสถานศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชน สาขาที่ต้องการ และภาระงานครู เป็นต้น รวมทั้งการแสดงให้เห็นถึงความเสมอภาค ประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษาด้วย

สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อจากนี้คือการสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานอื่น โดยอาจจะต้องเชิญหน่วยงานหลักมาร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้มีทัศนคติว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันที่จะแก้ปัญหาการศึกษาของชาติด้วย เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องระดับประเทศ ต้องให้สังคมช่วยกันทำความเข้าใจก่อนที่จะไปขอข้อยุติจากนายกรัฐมนตรีต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมอบหมายให้คณะทำงานปรับเอกสารตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำเสนอนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูฯ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ 6.1 เรื่องเพื่อทราบ : ภูมิปัญญาไทยกับการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษานำเสนอเรื่องภูมิปัญญาไทยกับการเรียนรู้ว่าสืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการของนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2542 นโยบายดังกล่าวมีสาระสำคัญ คือ การนำภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษาของชาติ ยกย่องและเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญา และสนับสนุนให้มีบทบาทในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระบบ สนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านภูมิปัญญา และประมวลคลังข้อมูลเกี่ยวกับสารัตถะ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มีบทบาทในการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการเรียนรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยกับการเรียนรู้ให้เป็นรูปธรรมและเป็นกรณีศึกษาในการนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นโครงการนำร่อง 3 เรื่องหลักดังนี้

- 1) การยกย่องเชิดชูเกียรติครูภูมิปัญญาไทย
- 2) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญา
- 3) การสังเคราะห์องค์ความรู้ภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

ในการนำนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้สถานศึกษานำเรื่องภูมิปัญญาไว้เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตร โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละ

ท้องถิ่น นอกจากนี้ คุรุภูมิปัญญาไทยยังมีส่วนในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการให้ทุกชุมชนมีความเข้มแข็งทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งคุรุภูมิปัญญาไทยจะมีส่วนอย่างสำคัญในการตอบสนอง นโยบายดังกล่าว

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อทราบ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ 6.1)

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 6.2 เรื่องเพื่อทราบ : ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการ นำประเทศเข้าสู่สังคม-เศรษฐกิจฐานความรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ผลักดันยุทธศาสตร์การสร้างสังคม-เศรษฐกิจฐานความรู้ ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ให้จัดทำปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการนำประเทศไทยเข้าสู่สังคม-เศรษฐกิจฐานความรู้ เสนอต่อ นายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีได้สั่งการเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2548 ดังนี้ 1) ให้ เสนอคณะรัฐมนตรีทราบ และให้ส่วนราชการนำไปปฏิบัติ 2) ให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแกนกลางในการประสานการปฏิบัติและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะๆ

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการนำประเทศเข้าสู่สังคม-เศรษฐกิจ ฐานความรู้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

ประเด็นปัญหา อุปสรรค ประกอบด้วย 1) การขาดแรงจูงใจในการประดิษฐ์/ คิดค้นและจดสิทธิบัตร 2) การนำความรู้/เทคโนโลยีที่มีอยู่แล้วมาใช้ 3) การสนับสนุน ด้านการเงิน การคลัง/การลงทุน 4) การพัฒนา ICT/เทคโนโลยีอื่นๆ และ 5) การ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

แนวทางแก้ไขในการนำประเทศไทยเข้าสู่สังคม-เศรษฐกิจฐานความรู้ ได้เสนอ แนวทางแก้ไขปัญหาตามประเด็นปัญหาต่างๆ ทั้ง 5 ประการ และกำหนดหน่วยงาน รับผิดชอบ รวมทั้งจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย เพื่อกำหนดวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วม และ

มอบหมายแต่ละหน่วยงานจัดเตรียมแผนงาน โครงการ/กิจกรรม และจะนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อทราบ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ 6.2)

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 6.3 เรื่องเพื่อทราบ : แนวทางการจัดสรรทุนระดับปริญญาตรี สาขาขาดแคลน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ให้ประสานขอความร่วมมือกับธนาคารออมสิน เพื่อจัดสรรเงินของธนาคารออมสินจำนวนประมาณ 100 ล้านบาท เป็นทุนการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาขาดแคลนมาก ทั้งนี้กำหนดให้ประกาศชื่อผู้ได้รับทุนให้ได้ภายในเดือนมีนาคม 2549

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินงานต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

- การกำหนดคำนิยาม สาขาที่ขาดแคลนมาก คือ “สาขาที่เป็นความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาประเทศ และมีจำนวนคนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ น้อยมาก จำเป็นต้องสนับสนุนให้มีผู้เรียนในจำนวนที่มากขึ้น”

- จัดประชุมสัมมนาพร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุปเรื่อง การกำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักคือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงาน กพ. และธนาคารออมสินดำเนินการร่วมกัน ภายใต้การสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง และสถาบันภาษาของมหาวิทยาลัยต่างๆ มีจำนวนทุนที่จะจัดสรรรวมทั้งสิ้น 22 ทุน แบ่งเป็น ภาษาโปรตุเกส 5 ทุน รัสเซีย 5 ทุน พม่า 3 ทุน เขมร 3 ทุน เวียดนาม 3 ทุน และมลายู 3 ทุน โดยจะคัดเลือกจากเด็กจบม.ปลาย หรือกำลังศึกษาปี 1-2 ระดับปริญญาตรี ที่มีผลการเรียนดี สนใจ ทักษะภาษาเป็นเลิศ และทัศนคติที่ดีต่อภาษาที่เรียน

สำหรับปี 2549 ได้จัดเป็นโครงการนำร่อง ให้มหาวิทยาลัยคัดเลือกผู้รับทุน
ดังต่อไปนี้

ภาษาสเปน (5 ทุน)	- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ภาษาโปรตุเกส (5 ทุน)	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาษาเวียดนาม (3 ทุน)	- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ภาษาพม่า (3 ทุน)	- มหาวิทยาลัยนเรศวร
ภาษามาลายู (3 ทุน)	- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ภาษาเขมร (3 ทุน)	- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะประสานกับธนาคารออมสินเรื่อง
จำนวนทุนและค่าใช้จ่ายและจะนำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและ
คณะรัฐมนตรีต่อไป สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อสภาการศึกษา
เพื่อทราบ

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ 6.3)

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา 12.30 น.

นางเพ็ญพรรณ จิตตะเสนีย์

นางโชติกา วรรณบุรี

นางนันทิชา แจ่มนุราช

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสิริพร บุญญานันต์

รองเลขาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม